

AVENÇ

dels **ANNALS** de la

Societat Catalana d'Estudis Polítics, Econòmics i Socials

Any III

Buenos Aires, Març-Abril 1945

N.º 13

Perspectiva històrica del comerç exterior de Catalunya

per PERE MAS I PERERA

TOT i que és una nació petita, Catalunya, tant per la seva contextura geogràfica com per la seva situació, resulta ésser un dels països més afavorits per al comerç internacional. Per aquesta raó, difícilment podrà ésser descartada el dia de demà, sigui quina sigui la seva condició política i sigui quina sigui la orientació de la política comercial que regeixi el món, del tràfic mercantil.

Per tal de tenir una idea, per soma que es vulgui, de la tradició mercadera del nostre poble, m'ha semblat escaient d'aplegar ací unes notes recollides a correu —i, per tant, sense pretensions— sobre el comerç exterior de Catalunya a través dels temps. Així veurem no tan sols la continuïtat del nostre esperit mercantil, sinó també l'acció benefactora que l'intercanvi comercial ha exercit sobre el nostre país. És a dir, no tan sols li ha reportat els avantatges que Leroy-Beaulieu atribueix al comerç internacional —abastament a cada poble de tot allò que el seu territori no pot produir; compensació del decaïment momentani de la producció nacional normal; desenvolupament de la divisió del treball, fet interessant sota el punt de mira del preu de fàbrica, i, finalment, acreixement de la concurrència, inestabilitat de les coalicions de productors i estimulació de l'activitat humana—, sinó que, a més a més, ha fet possible, dues vegades, la creixença i l'afiançament del nucli polític català, fet promissori en aquests moments que es parla de la reconstrucció econòmic-social de Catalunya.

Els temps antics.— Són els grecs els qui inicien a la nostra terra el comerç exterior. En constatar la seva situació excepcional, tant respecte de la península ibèrica com en relació amb la ruta comercial del món d'aleshores, hi establiren factories. Posteriorment, fenicis, cartaginesos i romans cobejaren aquella posició mercantil de primer ordre que era Catalunya i tractaren d'assentar-hi colònies. Només els romans aconseguiren d'establir-hi llur poder durant segles i segles. Com as-

senyala Frederic Rahola, "els grans, el lli, la llana, l'espart, el vi, l'oli, la mel i els productes de la caça i de la pesca, foren objecte de canvi". Durant la dominació romana la intensificació dels conreus i l'increment de l'artesanat fan que l'expansió econòmica adquireixi al nostre país un grau molt elevat de desenvolupament.

Fins i tot la navegació catalana pren volada amb l'exportació a Itàlia, a les Gàl·lies i a altres indrets de l'imperi romà de fustes per al bastiment de naus, de blat, de civada, de vi, d'oli, de mel, de cera i de finissims teixits de lli del Camp de Tarragona. Empòrion, Bàrcino, Tàrraco i Dertosa són llavors ports comercials de primer ordre.

Els temps medievals.— El comerç segueix essent la dedicació preferent dels catalans durant la baixa edat mitjana. Sabem, per exemple, que a principis del segle IV, els africans sant Feliu i sant Cugat, per tal de poder predicar l'Evangeli a la nostra terra, per a entrar-hi, es fan passar per mercaders, la qual cosa demostra que el comerç internacional persistia. I el jueu Benjamí de Tudela, en el segle XII, troba a Tarragona mercaders grecs i fenicis —aquests posseïent-hi edificis molt importants—, i a Barcelona, mercaders grecs, pisans, genovesos, sicilians, egipcis, siris i d'altres indrets de l'Àsia. Això vol dir el tràfic mercantil seguia, malgrat tot, ocupant la nostra gent.

I mentre d'altres països prenen part en les croades, el nostre era lliurat al comerç amb els ports de Llevant i era per Catalunya per on arribaven a la península les aromes i les drogues de l'Orient. Llavors hi havia ja mercaders catalans radicats a Tir, Sant Joan d'Acre i Alexandria. Ací existia un alfòndic i un consolat català, en virtut d'un conveni entre el soldà d'Egipte i el comte de Barcelona.

A finals del segle XII les naus barcelonines tocaven els ports de Xipre i d'Armènia, on els comerciants catalans gaudien de privilegis especials i per on aconseguïen —els únics llatins— de fer negocis amb els tàrtars. Barcelona creix de tal manera i assoleix una tal

PRESIDENT ROOSEVELT: Els catalans us ploren perquè heu estat l'home que més ha cregut en la Democràcia com a instrument del Progrés i de la Pau

puixança econòmica que esdevingué rival dels grans centres mercantils d'Itàlia. No circumscriuen els catalans el comerç a la Mediterrània, sinó que arriben per mar, abans que els italians, a Flandes i al Bàltic. París, Gènova, Bolonya, Avinyó, Montpeller, Pisa, Venècia, Florència, Londres, Bruges, Colònia, Sardenya, Alexandria, Rodes, etc., tenen intercanvi establert amb Catalunya. Productes agrícoles, cuirs, corall, ferros i teixits són exportats pertot, amb la qual cosa la indústria de totes les terres de la Confederació catalano-aragonesa esdevé florent. La marina mercant catalana és nombrosa i les llotges de Barcelona, Perpinyà, Tortosa, València i Mallorca tenen una gran importància. La *Taula de Canvi* de Barcelona i la Borsa de comerç que ja en 1389 tenen els catalans a Bruges donen una idea del progrés econòmic. El *Llibre del Consolat de Mar* (segle XIII i següents) i el de *Costums de Tortosa* (segle XIII) són un exponent del criteri dels nostres legisladors en matèria de comerç i de navegació.

Els temps moderns. — Les circumstàncies polítiques internes i la situació anormal de la Mediterrània, infestada de pirates, feren que les terres catalanes vagin decaure econòmicament. Privades de comerciar amb Amèrica, no pogueren desviar cap a l'altra banda de l'Atlàntic l'antic corrent mercantil amb l'Orient.

Els temps nous. — A la segona meitat del segle XVIII, la creació de la Junta de Comerç de Barcelona, de la "Companyia de Barcelona" i, més tard (1778), la promulgació de l'ordenança autoritzant el lliure comerç amb Amèrica, impulsen el comerç català i en el moment que Napoleó envaeix la península hi havia ja dues-centes naus catalanes dedicades al tràfec amb els països americans. Com a conseqüència, la indústria catalana ressorgeix amb una embranzida tota nova. Les fàbriques de teixits de seda, llana, cotó i estam, les

de filats i estampats augmenten i es perfeccionen. El port de Barcelona va convertint-se en un gran port comercial. Tot i que la pèrdua de les colònies espanyoles d'ultramar afecta la producció industrial catalana i el nostre comerç exterior, Catalunya aconsegueix de refer-se'n aviat, i la guerra europea (1914-1918) fa que visqui una nova etapa de prosperitat gràcies al desenvolupament del seu comerç. Aleshores el comerç d'exportació català sobrepassa el d'importació en 1.000 milions de pessetes.

Després, el comerç exterior català sofreix noves alternatives, i, com que són moltes les primeres matèries que han d'ésser dutes de fora, el comerç d'importació supera el d'exportació. Són productes importats: cotó en floca, cànem, llana, jute, hulla, maquinària, productes químics, paper, sedes, pells, fustes, metalls, bacallà, cereals, petroli, bijuteria i altres. Són exportats: teixits de llana, de cotó i de seda, filats de lli, suro, fruites, vins, olis, sucre, paper, cartró, mobles, pianos, rajoles, estatuària i d'altres productes.

El tràfic marítim té com a ports de base els de Barcelona, Tarragona, Sant Feliu de Guíxols, Palamós. Els Alfacs i Roses. Les mercaderies carregades en 1936 pujaven 950.000 tones, i les descarregades, 5.100.000. Altrament Barcelona té dos ports aeris que fan de la nostra capital la cruïlla obligada del tràfic europeu amb Africa i l'Amèrica del Sur.

Aquesta lleugeríssima visió de l'evolució del comerç exterior de Catalunya pot fer-nos comprendre que si, l'endemà del triomf de les democràcies, aplicàvem tota la inventiva, tot l'esforç, tot el seny i tot l'esperit a la coordinació de l'agricultura, de la indústria i del comerç de la nostra terra, podríem assegurar amb llarguesa la reconstrucció econòmica de Catalunya i fer-ne un element actiu de l'economia mundial.

Els fonaments de la llei internacional

SOTA els auspicis de la Fundació Carnegie per la Pau Internacional, els professors de Dret i altres personalitats destacades en ciències polítiques dels Estats Units i del Canadà, en nombre de cent noranta-vuit, varen reunir-se per primera vegada a Atlantic City, N. J., el 28 de febrer del 1942, i es distribuïren després en ponències per tal de sentar els principis bàsics de la llei internacional. En total s'han celebrat trenta conferències en diferents indrets de Nord-Amèrica, de Boston a Sattle i de Denver a Montréal; hi prengueren part cent noranta-sis personalitats de les convocades, i es destinaren seixanta-dos dies a les discussions i deliberacions. El 27 de març darrer va fer-se públic el dictamen que porta la signatura de cent quaranta especialistes i autoritats reconegudes en matèria de Dret Internacional, el qual dictamen redueix a sis postulats i deu principis bàsics, — que volem donar a conèixer als nostres lectors —, que hauran d'informar els

futurs projectes d'una nova Societat de Nacions i on han volgut sentar-se els plans esbossats a Dumbarton Oaks per a una organització internacional que pugui garantir la pau en l'esdevenidor.

Els postulats declaren:

- 1er. Els Estats del món formen una comunitat, i la protecció i el progrés del interessos comuns de llurs pobles reclamen una organització efectiva de la comunitat dels Estats.
- 2on. La llei de la comunitat dels Estats és la llei internacional. El desenvolupament d'un sistema de lleis internacionals depèn d'una col·laboració continuada dels Estats per a la promoció del benestar de tots els pobles i el manteniment de relacions justes i pacífiques entre tots els Estats.
- 3er. La conducta de cada Estat en les seves relacions amb els altres Estats i amb la comunitat de tots els altres Estats està subjecte a la llei internacional, i la sobirania

de cada Estat està subjecte a les limitacions de la llei internacional.

- 4rt. Qualsevol falla de qualsevulla Estat en el compliment de les seves obligacions assenyalades en la llei internacional és un afer que correspon de dirimir a la comunitat dels Estats.
- 5è. L'ús de la força o l'amenaça de l'ús de la força per qualsevulla dels Estats en les seves relacions amb un altre Estat és afer que correspon de dirimir a la comunitat dels Estats.
- 6è. El manteniment de relacions justes i pacífiques entre els Estats exigeix un ordre de procediments per mitjà dels quals les situacions internacionals puguin ésser reajustades sempre que sigui necessari.

Els Principis fonamental de la Llei internacional del futur, sentats per les cent quaranta autoritats de referència, són els següents:

Primer: Cada Estat té l'obligació legal de complir amb entera bona fe les obligacions que li escauen d'acord amb la llei internacional,

sense que pugui invocar limitacions contingudes en la seva pròpia constitució o en les seves lleis com a excusa o justificació d'una falla en el dit compliment.

Segon: Cada Estat té l'obligació legal de preveure que les condicions prevalents dintre del seu propi territori no ofereixin perill o amenaça per a l'ordre internacional, i a tal fi haurà de tractar la seva pròpia població de forma que no violi els dictats d'humanitat i de justícia ni comogui la consciència de la humanitat.

Tercer: Cada Estat té el deure legal d'abstenir-se d'intervenir en els afers interiors d'un altre Estat.

Quart: Cada Estat té el deure legal de prevenir que dintre del seu territori puguin organitzar-se activitats encaminades a produir guerra civil en el territori d'un altre Estat.

Cinquè: Cada Estat té el deure legal de cooperar amb els altres Estats a l'establiment i manteniment de les agències de la comunitat dels Estats per la tramitació dels afers que corresponen a la dita comunitat, així com el de col·laborar en el treball de les repetides agències.

Sisè: Cada Estat té el deure legal d'emprar els mitjans pacífics, i

no altres que els pacífics, per a cercar l'arranjament de les diferències amb els altres Estats, i en fallar l'arranjament per altres mitjans pacífics, acceptar l'arranjament de les disputes per l'organisme competent de la comunitat dels Estats.

Setè: Cada Estat té el deure legal d'abstenir-se de l'ús de la força i de qualsevulla amenaça de força en les seves relacions amb un altre Estat, a menys que estigui autoritzat per l'agència competent de la comunitat d'Estats; amb subjecció a les informacions directes i l'aprovació immediata de l'agència competent de la comunitat d'estats, però, un Estat pot oposar-se per la força a l'ús no autoritzat de força que faci contra ell un altre Estat.

Vuitè: Cada Estat té l'obligació legal de prendre, en cooperació amb altres Estats, totes aquelles mesures que hagin estat prescrites per l'agència competent de la comunitat d'Estats per tal de prevenir o suprimir l'ús de la força per qualsevulla Estat en les seves relacions amb un altre Estat.

Novè: Cada Estat té el deure legal d'ajustar-se a les limitacions prescrites per l'agència competent de la comunitat d'estats i de sotmetre's a la supervisió i el con-

trol de la dita agència amb respecte el volum i els tipus dels seus armaments.

Desè: Cada Estat té l'obligació legal d'abstenir-se d'entrar en qualsevol conveni amb un altre Estat la realització del qual pugui resultar en detriment del compliment de llurs deures dintre la llei general internacional.

COMENTARI.

L'existència de vint-i-tres propostes que modifiquen o amplien els sis postulats i els deu principis bàsics que hem transcrit, vol dir que no hi ha gué unanimitat entre les cent norantais personalitats que prengueren part en les conferències. Nosaltres considerem: a) que no es poden establir les bases d'una comunitat internacional d'Estats sense definir les condicions mínimes que ha de reunir un Estat per a poder integrar la comunitat internacional, y b) que no es pot establir cap organisme internacional per a la preservació de la pau que no tingui com a objecte garantir el gaudi dels drets individuals dels ciutadans el mínim dels quals ha d'ésser clarament definit en la llei bàsica. D'altra manera, la pau imposada podria ésser la perpetuació de la tirania, causa primera i principal de totes les guerres.

Text de la Declaració de Ialta

DURANT els darrers dies els senyors Winston Churchill, primer ministre de Gran Bretanya, Franklin Roosevelt, president dels Estats Units, i el mariscal Stalin, president del Consell de Comissaris del Poble de la U.R.S.S., s'han reunit a Crimea junt amb els secretaris d'Afers Estrangers, els caps d'Estat major i d'altres assessors.

"El primer ministre de Gran Bretanya, el president dels Estats Units i el President del Consell de Comissaris de la U.R.S.S. han donat a conèixer el següent comunicat sobre els resultats de la Conferència de Crimea:

DERROTA D'ALEMANYA

"Hem considerat, i determinat, els plans de les tres nacions reunides diàriament durant la Conferència. Aquestes reunions han estat del tot satisfactòries i donen com a resultat una coordinació de l'esforç militar dels tres aliats molt més sòlida que no pas abans. Hi ha hagut un gran canvi d'informacions i de projectes. Finalment s'ha arribat a un acord total respecte de dates, objectius i coordinació de nous i encara més poderosos atacs militars dels nostres exèrcits i forces aèries contra el cor d'Alemanya des de l'Est, l'Oest, el Nord i el Sud. Els nostres plans militars combinats només seran difosos a mesura que siguin posats en pràctica; creiem, però, que la gran compenetració en el treball assolida pels tres Estats majors en aquesta conferència tindrà com a resultat l'abreujament de la guerra. Les reunions dels tres Estats majors continuaran celebrant-se en el futur sempre que sigui necessari. La sort de l'Alemanya nazi està ben segellada i el poble alemany només aconseguirà de fer més decisiva la seva derrota si s'entesta a continuar una resistència desesperada.

OCUPACIO I CONTROL D'ALEMANYA

"Hem arribat a un acord sobre els plans polítics comuns per dur a la pràctica els termes de rendició incondicional que imposarem plegats a l'Alemanya nazi després que la resistència armada s'hagi enderrocat totalment. Aquests termes no seran donats a conèixer fins que es produeixi la derrota final d'Alemanya. Hom establirà un control d'administració coordinada per tal d'actuar d'acord amb el pla, sota l'autoritat d'una Comissió Central de Control integrada pels comandants suprems de les tres potències, la qual tindrà el seu lloc de comandament a Berlín. Hom ha acordat que França sigui invitada per les tres potències. Si ho desitja, i vol fer-se càrrec d'una zona d'ocupació i participar en la Comissió de Control com a quart membre, el límit de la zona francesa serà concertat pels quatre governs afectats per mitjà de llurs representants en la comissió assessora europea. El nostre propòsit inflexible és de destruir el militarisme i el nazisme alemany i d'assegurar que Alemanya mai més no pugui pertorbar la pau mundial. Estem ben decidits a desarmar i llicenciar totes les forces armades alemanyes; a desorganitzar per sempre més l'Estat major alemany, que ha contribuït repetidament al ressorgiment del militarisme germànic; a destruir o apropiari-nos tot l'equip militar alemany; a eliminar o controlar tota la indústria alemanya que pugui ésser destinada a producció militar; a imposar a tots els criminals de guerra un càstig just i ràpid i a proporcionar una reparació exacta en espècies per la destrucció duta a terme pels alemanys; a eliminar per complet les lleis, organitzacions i institucions del partit nazi; a suprimir tota influència nazimilitarista en les funcions públiques i en la vida cultural i econòmica del poble alemany, i a adoptar tota altra mesura necessària

a Alemanya per a la pau futura i protecció del món. No entra en els nostres propòsits destruir el poble alemany, però només quan el nazisme i el militarisme hagin estat eliminats, hi haurà una esperança de vida decent per als alemanys i un lloc per a ells en la tolerància de les nacions.

REPARACIONS

"Hem considerat la qüestió dels danys causats per Alemanya a les Nacions Aliades en aquesta guerra, i reconeixem que és just que Alemanya sigui obligada a efectuar compensacions per aquests danys, en materials, de la manera més àmplia possible. Hom establirà una comissió per a la compensació de danys. La comissió rebrà instruccions per tal que hom consideri la qüestió de l'abast i mètodes per a compensar els danys causats per Alemanya als països aliats. La comissió tindrà la seva seu a Moscu.

CONFERENCIA DE LES NACIONS UNIDES

"Hem resolt d'establir, com més aviat millor, junt amb els nostres aliats, una organització per al manteniment de la pau i seguretat mundials. Creiem que això és essencial per a privar l'agressió i per a eliminar les causes polítiques, econòmiques i socials de la guerra mitjançant la col·laboració contínua de totes les nacions amants de la pau. Les bases foren traçades a Dumbarton Oaks. No obstant, encara no s'havia arribat a un acord sobre la important qüestió del procediment de votació. L'actual conferència ha pogut resoldre aquesta dificultat. Hem convingut que la Conferència de les Nacions Unides ha d'ésser convocada per a reunir-se a San Francisco, EE. UU. d'Amèrica, el 25 d'abril de 1945, per tal de preparar la carta de l'esmentada organització, d'acord als lineaments proposats en les reunions oficials de Dumbarton Oaks. El govern de la Xina i el govern provisional de França seran consultats immediatament i invitats a patrocinar les invitacions a la Conferència, conjuntament amb els governs d'Estats Units, Gran Bretanya i la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques. Tan aviat com siguin resoltes les consultes amb la Xina i França, serà publicat el text sobre el procediment de votació.

DECLARACIO SOBRE L'EUROPA ALLIBERADA

"El cap del govern de la U.R.S.S., el primer ministre del Regne Unit i el president dels EE. UU. han dut a terme consultes mútues d'interès comú per als pobles de llurs països i els de l'Europa alliberada. Conjuntament, tots tres es declaren de mutu acord per a concertar, durant el període temporari d'inestabilitat a l'Europa alliberada, una política de llurs tres governs per tal de prestar no sols ajut als pobles alliberats de la dominació de l'Alemanya nazi i als pobles dels antics Estats europeus satèl·lits de l'Eix, sinó de resoldre llurs problemes polítics i econòmics. L'establiment de l'ordre a Europa i la reconstrucció de la vida econòmica nacional han d'ésser aconseguits per processos que permetin als pobles alliberats de destruir els darrers vestigis del

nazisme i el feixisme i crear institucions democràtiques de llur pròpia elecció. Aquest principi de la Carta de l'Atlàntic —el dret de tots els pobles a elegir la forma de govern sota la qual desitgen viure—, és la restauració dels drets sobirans i del govern propi d'aquells pobles que n'han estat privats per força per les nacions agressores.

"Per tal de fomentar les condicions en les quals els pobles alliberats puguin exercir aquests drets, els tres governs ajudaran conjuntament el poble de qualsevol Estat satèl·lit de l'Eix a Europa, on, a llur judici, es requereixen condicions per a: a) establir condicions de pau interna; b) dur a cap mesures d'emergència per tal de socórrer els pobles sofrents; c) formar un govern àmpliament representatiu de tots els elements democràtics en la població i compromesos a establir, com més aviat millor, mitjançant eleccions lliures, governs responsables de la voluntat del poble; i d) facilitar, allà on sigui necessari, la realització d'aqueixes eleccions. Els tres governs consultaran amb les altres Nacions Unides i llurs autoritats provisionals, o bé d'altres governs europeus quan els afers que són d'interès directe per a ells es trobin en estudi. Quan, segons opinió dels tres governs, les condicions en qualsevol Estat europeu alliberat, o en qualsevol Estat satèl·lit de l'Eix a Europa, facin necessària una tal acció, realitzaran consultes immediates sobre les mesures necessàries per a dur a terme les responsabilitats conjuntes fixades en la present declaració. Per mitjà d'aquest document reafirmem la nostra adhesió a la Declaració de les Nacions Unides i la nostra determinació d'establir, en cooperació amb totes les altres nacions amants de la pau, un ordre mundial sota el dret dedicat a la pau, la seguretat, la llibertat i el benestar de tota la humanitat."

Després de referir-se a la possible solució dels problemes nacionals de Polònia i Iugoslàvia, i a les deliberacions dels ministres d'Afers Estrangers, la declaració acaba parlant de la

UNITAT PER A LA PAU I LA GUERRA

"La reunió de Crimea ha de fer més sòlida la nostra determinació de mantenir i enrobustir en la pau futura aquesta unitat de propòsits i d'acció que ha fet possible i segura la victòria per a les Nacions Unides en la guerra actual. Creiem que això és una obligació sagrada que els nostres governs deuen als nostres pobles i a tots els pobles del món. Només mitjançant la continuació de la cooperació creixent i l'entesa entre els nostres tres països i entre totes les nacions amants de la pau pot realitzar-se la més elevada aspiració de la Humanitat: una pau segura i permanent que, segons les paraules de la Carta de l'Atlàntic, permetrà que tots els homes de totes les terres puguin viure llur vida lliures de temor i de necessitat. La victòria d'aquesta guerra i l'establiment de la projectada organització internacional brindaran la més gran oportunitat de la Història per tal de crear en els anys pròxims les condicions essencials per a la pau.

"(Firmat): Winston S. Churchill, Franklin D. Roosevelt, J. Stalin. (Data): 11 de febrer del 1945."

Els Llibres

DICCIONARI ECONOMIC DEL NOSTRE TEMPS, per M. Serra i Moret (Ed. Mundo Atlántico, B. Aires 1944)

A finals de l'any passat, l'editorial Mundo Atlántico publicà el **Diccionari econòmic del nostre temps**, redactat pel nostre president, Manuel Serra i Moret. Des del moment de la seva aparició, l'obra va desvetllar un interès tan extraordinari que, fent-se'n ressò, en parlaren elogiosament gairebé tots els diaris de la capital argentina. No podia ésser d'altra manera, perquè el diccionari, ultra demostrar la

claredat i fàcil comprensió de les definicions que Serra i Moret dona a través de tota la seva obra, posa de relleu el sentit humà amb què l'autor analitza els conceptes tècnics —vegeu, per exemple, els termes "lliure intercanvi", "seguretat social" i molts d'altres.

Aquest llibre, que constitueix una valuosa aportació més a la llista de diccionaris d'especialitats, tant de la nostra època, serà de gran utilitat per a tots els qui vulguin conèixer amb exactitud molts de termes i conceptes no sempre ben entesos pel aquells que en fan ús.

No sabríem acabar la nostra breu recenció sense reproduir algunes de les justes paraules que el prestigiós diari porteny **La Prensa** dedica a l'esmentada obra: "En encarar la prepa-

ració d'aquest diccionari —diu—, el doctor Manuel Serra i Moret, dotat indubtablement per a dur a terme una tasca valuosa, ha aconseguit de fer-hi prevaler un criteri de sòlid equilibri, de tal manera que la seva obra resulta un quadre fidel de tot allò que afecta a l'economia, sense deixar de reflectir el pensament liberal de l'autor. El seu pla, de gran amplitud, enclou tant les coses vinculades a l'economia com a la sociologia i la política, la història, les finances, la legislació social i obrera, i fins i tot la filosofia i d'altres disciplines afins. Subministra així el distinguit economista, amb criteri il·lustrat, definicions, explicacions i nocions sucintes, exposades amb la precisió i claredat que emanen de la seva versió i cultura."

F. A.

Tota la correspondència a: CHACABUCO 863 "CASAL DE CATALUNYA" - Buenos Aires. Impremta Fontana, carrer Perú 796, Buenos Aires (República Argentina)

